

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

La lliçó de diumenge passat

Estévez ho va dir: *Aquella República va morir per conservadora, per complaent i per càndida.*

Cal tenir-ho present! Cal pensar que els fets lamentables de diumenge passat no tenen pas caràcter esporàdic, sinó que són el començament, la senyal d'una *ofensiva combinada*, encaminada a derrocar la nova República i instaurar altra volta el Borbón al tron que es veié obligat a abandonar, foragitat pel poble.

El començament d'una ofensiva planejada des de París, amb ramificacions per tot Espanya i a l'estranger. En aquesta hi entren generals, polítics, financers i sembla fins En Cambó i En Ventosa i Calvell, les dues patums més considerables de la política catalana, els dos homes més nefastos de tota mena d'actuacions polítiques; els dos únics polítics catalans — excepció de la regla — que es creien que la política no té res a veure amb els sentiments populars, ans bé, que és un joc en el qual ells hi exerceixen l'honorable càrrec de crupier.

I bé. Probablement, si la República, des d'un principi, hagués deixat sentir el pes de la seva força damunt d'un cert sector del país, els successos de diumenge passat no s'haguessin produït. S'ha confós deliberadament la tolerància amb una altra cosa i s'han envalentonat. Això ja és propi de monàrquics. No hi ha pas cap altra explicació del fet més acostada a la certesa, que aquesta.

Els monàrquics són gent d'una contextura moral diferent de la resta de la gent. La moral i la decència són coses que no compten per ells. Tot lo més, en tot cas, per tal de guardar les formes. Creuen que els és lícit el pillatge, que els és lícit tot el que consisteixi en fer servir les lleis i les institucions governamentals per als seus fins particulars, gairebé sempre il·lícits. Arriben a creure's que la il·licitud és un mitjà normal i correcte de procedir. Un rei, i aquest de la condició moral característica dels Borbons, els ve com l'anell al dit, són gent que amb la República no poden surar, i ho saben a bastament. Mentre que amb una monarquia, i més si aquesta és de les característiques de la que fruiem els espanyols, s'hi poden moure amplement.

Per això s'apresten a combatre aferrissadament la República, la qual representa la seva mort, el seu anorreament.

I amb ells, tots els interessats a mantenir el passat estat de coses, protector de la impunitat i del lladronici. Certa part de clerecia, certa part de l'empleocràcia, certa mena de banca, certa mena de polítics.

Tots aquests, sota la presidència i la direcció efectiva de Quiñones, degudament assessorats i a voltes orientats per l'ex-rei, són els que han planejat l'ofensiva i els que donaren ordre de rompre les hostilitats contra la República diumenge passat. Ja hi havia dos generals a l'aguait, per examinar i per veure d'aprofitar la situació, segons com s'hagués desenrotllat la cosa. Un d'ells és l'ex-alt comissari i ex-conspirador republicà Berenguer.

Davant d'això, ¿què fa la República? Oi que fa l'efecte que procedeix amb una correcció excessiva? No us sembla que una actuació més enèrgica hauria estat més eficaç?

Aquests monàrquics exacerbats que pullulen per Madrid, de braç amb agents provocadors; aquests senyors amb levita que van a repartir pessetes als campaments de gitanos per tal de fer-los anar a cridar *viva el Rei, a la Puerta del Sol*, mereixen alguna

cosa més que l'aplicació estricta de la justícia.

I és així solament com es pot consolidar la República. No pas a força d'injeccions de legalitat, de cordura i de sensatesa, la qual serà aprofitada, i amb avantatge, per tirar endavant, i de dret o de revés, el pla d'ofensiva monàrquica perpetrat a París i en el qual hi col·laboren personalitats destacades i conegudes de sobres, de Madrid i de Barcelona.

L'ex-rei no s'està pas de dir i repetir que *la República serà flor d'un dia; que el comunisme i el separatisme la devoraran ràpidament*, si bé es descuida d'afegir que és ell mateix, en combinació, d'una banda, amb Quiñones, qui es cuida d'alimentar el comunisme, i de l'altra, que s'entén amb En Cambó i En Ventosa i Calvell, per a fomentar el desprestigi d'En Macià.

I aquesta és la perspectiva que se'ns presenta als republicans. Cal, doncs, estar a

l'aguait i procurar desbaratar tota mena de maniobres encaminades a sabotejar la República o a desprestigiar-la. Es la feina del poble. Però la del Govern és la de no adormir-se damunt dels llozers de la victòria aconseguida mercès a unes eleccions.

No n'hi ha pas prou, perquè no n'hi ha per res, d'haver-la conquistada, mercès a unes eleccions. Cal consolidar-la, cal solidificar-la; cal, sobretot, convertir-la en una tortalesa irreductible.

Aquesta feina és la més difícil de totes. I no és pas procedint amb suavitat, amb correcció, i amb tolerància, com ho aconseguiran. Es, ans bé, aplicant, si cal, i com a recurs estratègic, si convé, un cauteri radicalíssim, damunt de la lepra monàrquica que patim; damunt d'aquesta epidèmia corrompuda i amoral, que després dels set anys desenfrenats de disbauxa que va fruir, encara té el cinisme de parlar de patriotisme i de maniobrar contra de la República.

L'element que millor va conduir-se el passat diumenge fou la classe obrera madrilenya. Aquesta sí que va demostrar amb energia quins eren els seus sentiments. Aquesta sí que va trobar-se a l'alçària de les circumstàncies.

Coneix quins són els seus enemics, els seus victimaris, i contra d'ells va embestir de dret i sense contemplacions de cap mena.

La seva enèrgica manera de procedir constitueix una lliçó exemplar.

J. PASSARELL

Es intolerable

Miquel Maura, ministre de la governació, ministre pel qual no sentim cap simpatia, ha dit, referint-se als convents que el passat dilluns cremaven a Madrid:

—Esto no puede consentirse, porque es intolerable.

Sí, senyor Maura—perquè a vós mai no us podem dir ciutadà, sinó és irònicament —és intolerable.

Però també és intolerable la pastoral del cardenal Segura, ex-conseller de l'ex-rei i home extremadament perillós pel seu fanatisme;

també és intolerable que Berenguer, el d'Annual, no hagi pagat les seves culpes;

també ho és que no siguin empresonats alguns generals en la submissió dels quals no podem creure; entre ells Saliquet, avui governador militar de Cadis, i González de Lara, actual president de l'Exèrcit i l'Armada, de Madrid;

també ho és que no estiguin empresonats Albiñana, els pistolers del Lliure, els "legionarios", Rodríguez de Viguri, la Cierva, etcètera, etc.

I també és intolerable que un home com vós sigui ministre de la República!

La pastoral del cardenal Segura

El cardenal és el que va a cavall, eh? no val a confondre!

Revolucionaris i governamentals

Nosaltres som revolucionaris per convicció i per temperament.

Però ara, en aquests moments, perquè som revolucionaris, som governamentals.

Tots els revolucionaris són governamentals en èpoques de transformació social o política.

Els que en situacions d'aquesta mena no tenen el sentiment pregon de la seva responsabilitat, és que són només uns baladrers i uns tarambanes, en comptes d'ésser revolucionaris.

Es clar que aquesta actitud no pot adoptar-se indefinidament i sense garanties. Es manté únicament mentre el poder fa el que li dicten les inspiracions d'a baix, del poble.

Quan aquesta compenetració cessa, quan aquesta identificació o comunicació espiritual s'interromp, el revolucionari torna a les seves tendes a continuar la tasca per a la qual ell se sent cridat i dotat de condicions.

Davant la República, doncs, ja sabem quin és el nostre deure.

Primer que res, sostenir-la, corroborar-la, defensar-la contra els seus enemics declarats o encoberts.

Després, col·laborar amb els seus homes mentre facin bona feina, mentre siguin republicans de nom i de fets, més de fets que de nom.

I si no llauren dret, si la República es vol reduir a un canvi d'etiquetes, la nostra obligació és tornar a conspirar per a fer una altra Revolució.

Més clar, aigua.

Estimem-la

Amb tots els seus defectes — i en té molts, som els primers en reconèixer-ho —, estimem-la, la República, i servem-la avarament estrenyent-la ben fort contra el nostre pit.

Servem-la, que, si la perdiem, hauríem de penedir-nos-en i sabríem aleshores el que valia ço que ara tenim i no apreciem prou.

Veuríem llavors com ens passaven per la pedra tots els que ara ens somriuen i ens fan la gara-gara.

La caiguda del règim nou — aquest sí que n'és, de nou de debò, novíssim — seria l'enfonsament de tota esperança, la tornada a la negra nit de l'absolutisme i la Inquisició.

Almenys a la República, si no va dreta, li ho podem dir.

Les hi podem cantar clares, cosa que abans era impossible.

I si li trobeu defectes, els hi podeu corregir i tirar en cara.

Es filla nostra, i tenim dret a tractar-la amb la familiaritat amb què toquem totes les obres de les nostres mans.

I lletja i tot i imperfecta i esguerrada com és, l'adorem perquè és nostra, i amb paciència i temps la millorarem.

Es una estàtua que no està acabada.

Es un fill tacat encara per la sang i les aigües del deslliurament.

Quan l'aigua clara hagi purificat el nadó, ens encisarà amb les seves gràcies.

Quan el nostre treball haurà animat definitivament el marbre, haurà convertit en carn la pedra, admirarem la meravella d'art.

El que tenim, el que hem conquistat, no és res de l'altre món verament. Però ha costat tant d'assolir-ho, que encara sembla un somni que ho tinguem.

Havien implantat la República els turcs, els xinesos. Estan a punt de proclamar-la els indis.

Només quedàvem nosaltres, a Europa, oprimits per les castes feudals i els poders ancestrals.

Aviat no hi hauria hagut al món més indis i més "xinos" que els espanyols.

I bé. Gràcies al cop del 14 d'abril, ens hem lliurat del mal somni.

El tità lligat a la roca ha trencat les cadenes, té agafat pel coll el voltor que li picava l'entranya i està a punt d'escanyar-lo.

Mentre dura la lluita, si no voleu ajudar a l'heroi que defensa la vostra causa, no el destorbeu, no feu labor derrotista.

Que això fóra traïció. Fóra tornar a assassinar el germà Abel i vendre la sang de Crist, ésser pitjors que Caïm i que Judes; aprofitar el moment en què la llibertat fa el suprem esforç contra els seus enemics, per a clavar-li ganivetada per l'espatlla.

ANGEL SAMBLANCAT

Els convents cremats

Lamentem la crema dels convents a Madrid i ho lamentem, entre altres motius, perquè tots els fets de violència als carrers comprometen l'estabilització de la República.

Però aquests fets són la resposta del poble a les declaracions del cardenal Segura.

Són la resposta a les pretenses aparicions

miraculoses de la Verge que plora per la sort dels Borbón.

Són la resposta a la campanya monarquista que, especialment els jesuïtes, fan des del confessional.

Són la resposta als escarafalls que la República inspira a les monges davant les educandes.

Els gravíssims esdeveniments de Madrid

Diumenge i dilluns d'aquesta setmana varen desenrotllar-se uns greus sucesos a la capital d'Espanya.

Els socis de la "Acción Monàrquica" tenien intenció de celebrar una reunió que era desconeguda per la major part del poble, però que ja varen cuidar-se d'esbombar els grups de pertorbadors que hi havia a la porta. Quan ja els acords havien estat presos, els valents que hi havia al carrer varen llençar-se sobre d'un xofer que portava la bandereta republicana en l'automòbil que menava; aquest atac, va ésser el començament dels avalots posteriors.

El poble conscient, posant-se al costat del xofer maltractat, va haver-se-les amb els monàrquics a cops i pedrades; i els trets començaren a sonar. Dos ciutadans queien ferits de mort; i altres, amb ferides més lleus, foren assistits a diversos dispensaris.

Des d'aleshores, començà a Madrid una veritable folia pel desordre; els monàrquics, cercant la col·laboració amb altres elements, es dedicaren a organitzar manifestacions, treure banderes vermelles, donar crits subversius i fer parar els transports. Davant la força no hi valgué la bona voluntat del poble, que des del primer moment veié clara la cosa, i sols es dafia per castigar els culpables.

Sortí la guàrdia-civil i la policia, que va haver-se de situar a prudent distància dels avalotadors per evitar tenir-hi d'intervenir fent ús de les armes. Però com la gresca seguia i el poble estava cada vegada més excitat, fins a l'extrem que volien assaltar el Círcol monàrquic, va donar algunes càrregues.

El govern va ordenar la immediata detenció dels culpables, els quals, en els cotxes cel·lulars, anaven a ésser traslladats al quarteret. Però la gent va fer-se seu un dels vehicles i, treient-ne dos dels detinguts, va estovar-los en gran manera. Ambdós sofreixen greus ferides.

Les notícies alarmants anaven prenent peu a la vila, i diversos grups es dirigiren a bon número de convents religiosos, i regaren amb petroli i bencina les seves portes i hi calaren foc. A la tarda del dilluns havien cremat deu edificis, i els seus moradors n'havien hagut de sortir cuita-corrents, vestits de paisà, temorencs de la fúria dels revolucionaris.

El govern provisional de la República va establir-se en Consell permanent, i fou dictat l'estat de guerra. Amb la sortida de les tropes i patrullant aquestes per tot Madrid, va renéixer la calma.

En algunes altres ciutats d'Espanya tingueren lloc fets isolats que demostren clarament que l'aldarull estava preparat d'avant-mà i que si ha fracassat ha estat per-

què el poble no s'ha deixat portar per aquests elements monàrquics que, dient-se amants de l'ordre, no ho són pas.

Com a nota curiosa, cal esmentar la reacció ciutadana de voler assaltar l'edifici del diari "A B C", els dirigents del qual són els veritables culpables — acompanyats d'altres Premsa reaccionària — dels greus disturbis que hem ressenyat. "El Debate" no va escapar-se'n tampoc, i li varen cremar un quiosc.

Posteriorment, el Govern va ordenar la busca i captura dels dirigents del moviment i d'altres significades personalitats monàrquiques, entre ells, tots els ex-ministres de la Dictadura.

Rancúnia, no; justícia

No hem de tenir rancúnia, però tampoc no podem lliurar-nos a una benignitat que hom pot confondre amb la por i la feblesa.

En aquest mateix to parla un periòdic de Madrid:

"El rey no debió haber salido de España. El rey debió ser entregado a un Tribunal Revolucionario para que fuesen juzgados sus delitos. Es el rey el primer responsable de los desastres de Marruecos, de la Dictadura y sus negocios, de las matanzas de obreros en las calles. El es, con Berenguer, el autor de la muerte de aquel gran hombre, honra de una época entera, que se llamó Fermín Galán, y de su compañero, aquel noble oficial García Hernández. El rey debió responder, ante la nación erigida en juez, de sus treinta y tantos años de reinado. No se ha hecho así, y al pueblo se le ha escatimado esta justicia. ¡Ojalá no se arrepientan de ello los republicanos de hoy!

Pedimos que se encarcele y procese a todos los gobiernos del régimen, a partir de 1923, con ciertos generales a la cabeza. Que se revisen las fortunas de los negociantes políticos, que no se deje salir de España a los sospechosos de delitos o complicidad, que se exijan las responsabilidades de Annual y las de la dictadura; que se confisquen los bienes de aquellos que deban responder ante los Tribunales."

D'acord, d'acord.

El borbón assassí

Heu-vos ací com va anar, com veritablement va anar, el Consell de ministres del dia 14 de desembre de 1930:

"Al conocer los ministros lo ocurrido en Huesca, permanecieron callados algunos instantes. Pasados éstos, el ministro de Fomento intervino para indicar la conveniencia de suavizar la pena, ya que la situación era grave. Dos ministros más, el de Estado y el de Trabajo, suscribieron sus palabras.

Entonces, el ministro de Economía, Rodríguez de Viguri, se levantó, y con ademán enérgico, dijo a los tres consejeros que acababan de hablar:

"—La sentencia debe ser aprobada por el gobierno, para que se cumpla inmediatamente. Hay que salvar al rey y al régimen, que están por encima de todos. Por eso y para eso estamos aquí. Por lo tanto, solicito que su aprobación se vote urgentemente."

En aquel instante llegó a la sala de Consejos un ayudante, que se dirigió al ministro de Economía para decirle que le llamaban al teléfono desde el palacio real. Rodríguez de Viguri mantuvo el siguiente diàlogo:

"—Acabamos de reunirnos, majestad. —¿Qué sentencia ha dictado el Consejo sumarisimo?

—Pena de muerte para Galán y García Hernández; para los demás, cadena perpetua."

Alfonso continuó:

"—¿No se ha cumplido la sentencia?

—No, señor. Es que espero convencer a dos o tres ministros que son partidarios del indulto.

—De ningún modo. Conviene escarmantar al populacho. Hay que verter sangre. Di a Berenguer que cumpla mis órdenes y que no titubee. Adiós!"

Aquest fou el rei que passarà a la Història amb el nom d'Alfons XIII l'Assassí.

Des de la casa d'"A B C" tiraven fletxes.

Es natural: com a bons selvatges que són.

INTENCIONS

LA FRANÇA D'AHIR I LA D'AVUI

La Premsa francesa, un sector de la Premsa francesa, segueix atacant la jove República espanyola. L'ataca amb totes les males armes, amb les armes pitjors, amb les més vils: la calúnnia, l'engany, el rumor alarmista, la informació tendenciosa. Per als homes de la jove República espanyola té aquesta Premsa venal, aquesta Premsa a sou—Primo de Rivera coneixia el preu i el coneix l'indesitjable Quínonos de León—, tota mena de desconfiances, de menyspreus.

Per a l'ex-rei, en canvi, sols té floretes cordials, adulacions, elogis, encens i mirra. La França republicana, sempre—sempre, després del 1793—ha sentit un gran afecte envers la reialesa. Jules Lemaitre deia que la França republicana adorava els reis de les altres nacions.

Tenia raó Jules Lemaitre. I és que els reis de les altres nacions anaven a París—no dic van, perquè de reis gairebé ja no en queden—en viatge de vacances. I els reis tenien a França, entre les dones de music-hall i els camelots du roi, una gran simpatia.

Els republicans, en canvi, mai no n'hi han tingut gaire. Això ho saben els emigrats polítics d'aquests darrers anys. I ho sé jo, que a París—potser perquè no em passés res dolent ni m'enganyessin—m'he vist seguit per la policia amb un zel i una perseverança dignes de millor causa. A Deauville, aquest any passat, prenent cafè amb uns amics espanyols a la terrassa de l'hotel on m'estajava, el maitre, molt polidament, vingué a preguntar-me que no malparlèssim del govern ni del rei d'Espanya... perquè la França se'n podia ressentir. Un d'aquests amics és avui regidor de l'Ajuntament de Barcelona i deu recordar l'anècdota perquè li féu una gràcia extraordinària.

París somriu—un somriure après a Montmartre—al promenoir del Moulin Rouge, als reis, tant si ho són autèntics com si ho són del petroli, del cautxú o del carbó. Però, empressona a Francesc Macià, a Ventura Gassol, a Josep Fontbernat, els expulsats a Bèlgica; ja la vida impossible al comandant Franco, a tants i tants altres emigrats.

El govern de la República Francesa—trist és confessar-ho—ha servit amb un zel incomprendible els interessos de l'ex-rei per boca de Quínonos de León, amic íntim de Briand. Amb la monarquia servia aquests interessos perseguint els homes que per dignitat havien de fugir d'Espanya. Amb la República, els serveix atacant-nos per mitjà de la Premsa: la venal del perfumista Coty, i l'atrabiliària i vesànica de Charles Maurras.

La República descamisada del 93 illumina el món amb una torxa magnífica: la de la llibertat. La República dels Poincaré, dels Briand, dels Doumergue, enlevitada i amb copalta, fa tots els possibles per apagar aquella torxa gloriosa.

I no lluita pas únicament contra els estrangers. La seva fòbia antirepublicana, la seva intolerància, la seva incomprendsió, van més enllà. Llegiu els moderns comentaristes de la Revolució: Chuquet, Lenôtre, Pol-André, D'Almeras... Són francament reaccionaris, llencen grapat de llot a la memòria de Camil Desmoulins, Maximilià Robespierre, Marat, Danton, Saint-Just. En canvi, lloen Fouché, Talleyrand, i, sobretot, Napoleon, que no fou més que un soldat, un home de quadra i de caserna.

Penseu, a més a més, en el menyspreu amb el qual la França esguarda escriptors del mèrit d'Henri Barbusse i Romain Rolland. Penseu en el xovinisme ferotge i estúpid de la França que pot, momentàniament, isolar i fer impopular un Emile Zola, i que pot cometre un crim tan odiós, tan baix, tan repugnant com el comès amb el capità Dreyfus.

Ara precisament acabo de llegir un llibre sobre aquest afer. N'és autor el doctor Bruno Weil, es titula El procés Dreyfus, l'ha traduït Lluís Villa i l'ha publicat Cenit.

Jo us recomano que llegiu aquest llibre. Després de llegir-lo—n'estic segur—sentireu una náusea profunda. Després de llegir-lo comprendreu perfectament com la França d'avui ha de reverenciar els reis i ha de blasmar les llibertats dels altres pobles.

Lluís CAPDEVILA

El crit del poble

Ningú no pot tenir més que lloances pels procediments democràtics del Govern provisional de la República. Aquests procediments l'han fet néixer no solament neta de sang, sinó lliure de tota mena d'arbitrariedad. Al món no s'havia produït mai encara l'esfondament d'un règim històric tan arrelat, un capgirament tan integral en el govern del país, sense dictar una sola llei draconiana, sense efectuar una sola detenció governativa.

Els monàrquics, espantats en el primer moment, van tancar-se a casa seva o van fugir a l'estranger. En vistes, però, que no eren perseguits, que els era permès tota llei de propaganda oral i escrita, en lloc de correspondre amb lleialtat a la generositat de la República, han intentat deshonrar el nou règim, han volgut pertorbar la vida del país.

Així de primer van intentar produir un pànic financer. Els monàrquics són rics. Han pogut recollir durant anys, durant segles, la suor dels que treballen. S'han pogut enriquir encara més amb aquests anys de dictadura, que han estat una vinya pel darrer dels Borbón i la seva caterva. Però les seves manipulacions han estat destorbades sortosament per les mesures del ministre de finances de la República.

Com no han aconseguit res per aquest cantó, han intentat produir desordres al carrer. En aquest aspecte han estat més sortosos. La reacció del poble de Madrid demostra clarament que si aquestes manipulacions monàrquiques poden provocar la violència, poden provocar un estat de sobreexcitació; no aconseguiran, però, ni implantar cap més dictadura de mena aristocràtica ni la tornada d'Alfons XIII. Ens obligaran, en tot cas, a ajuntar-nos tots per imposar la dictadura del proletariat.

Que ho sàpiguen els aristòcrates, que ho sàpiguen els monàrquistes, que ho sàpiguen els jesuïtes, els frares i les monges de tots els colors; que ho sàpiguen els banquers i els potentats: el crit de tot el país avui és aquest:

"Abans que Alfons XIII, el comunisme!"

En defensa de la República

Si d'alguna cosa es pot fins avui acusar el govern provisional de la República, és la d'ésser massa suau; la d'haver anat amb massa contemplacions amb la monarquia i els monàrquistes.

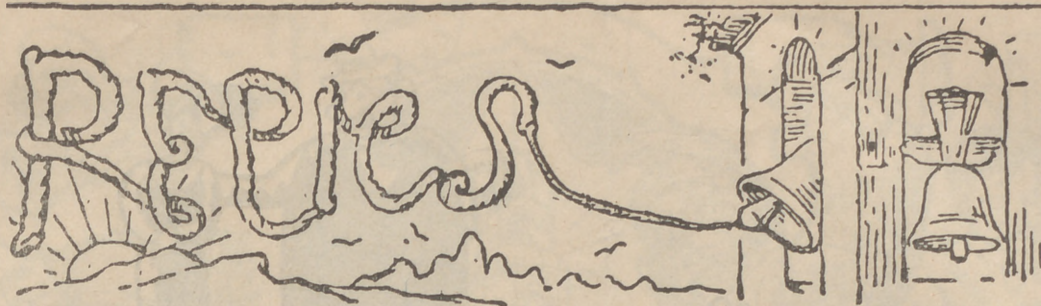
Si hom no hagués deixat escapar el Borbón amb els seus milions i fins la "Borbona" amb la corona de diamants sota l'aixella; si hom no hagués deixat passar la frontera al marquès de Foronda i a altres "nobles" milionaris; si hom no deixés campar pels seus respectes el March, el Viver, i altres corsaris i facinerosos de la mateixa mena, enriquits sota la dictadura, avui no hauríem segurament de plànyer molts dels luctuosos esdeveniments que plànyem.

Car cal dir-ho ben alt, la sang que ha corregut per Madrid ha estat pagada amb l'or monàrquic.

Per això ens semblen molt bé les darreres disposicions preses pel govern de la República: supressió d'"El Debate" i de l'"A B C", i incautació de l'edifici d'aquest últim; destitució del Tribunal suprem de Guerra i Marina i empresonament de Berenguer; detenció de Galo Ponte, i l'ordre de detenir igualment els altres ministres de la Dictadura, i de Luca de Tena, representant avui més vistent d'Alfons XIII a Madrid. I esperem que quan surtin aquestes ratlles hauran estat fetes algunes altres detencions. No és lògic que, per exemple, els Barrera restin lliures.

No som partidaris de mesures il·legals, però seria lamentable que per uns escrúpols ideològics fos compromesa la sort de la República. Si les circumstàncies ho imposen, nosaltres aplaudirem qualsevol llei que sigui dictada per a la seva defensa. No és cosa que ara ens entendrim amb aquells que fins avui ens han perseguit d'una manera implacable; que han omplert les presons d'innocents i han tingut exiliats els homes més intel·ligents i respectables.

Ara no és l'hora de la pietat, sinó de la justícia.

HOSTESSA DISTINGIDA

Ha estat uns dies, a Barcelona, la dama vídua del qui fou, en vida, fervent republicà i gloriós novel·lista, En Vicents Blasco Ibàñez.

Visità, entre altres, el President Macià, i volgué veure la placa que retolarà la plaça barcelonina que portarà el nom del seu malaguanyat espòs.

EL COIXET HA PARLAT

I ha dit que ara que no té res a fer a Madrid, es dedicarà a escriure una obra en tres volums titulada "El reinado de Alfonso XIII" (Q. E. P. D.).

Per nosaltres, que vagi escrivint, i la allargui tant com vulgui. Fins i tot li suggerim el títol de l'epíleg. Pot posar-li: "Cómo mataba el tiempo Alfonso XIII en el destierro", que, a un esportiu com l'ex, li escauria molt bé.

UN DONATIU

El Banc d'Espanya ha donat cinquanta mil duros per tal d'alleujar la crisi dels obrers parats.

I tota la gent de diners, empreses i particulars milionaris, que esperen?

LES FITXES

S'han recollit les fitxes que obraven en poder de la policia i que durant el règim monàrquic serviren per empresonar les persones de cents.

Nosaltres proposem, ara, la creació d'un nou fitxer on hi constin tots els mals patriotes, polítics descastats i lladres amb títol. Que a ben segur seria molt més nombrós que l'altre.

BON VENT

Bugallal i Alhucemas es volen retirar de la política. Cambó, també.

Que els ha costat, de decidir-se!

LES DONES I LA REPUBLICA

Unes bones catalanes han publicat un manifest per tal que el sexe femení s'adhoreixi a la República, firmant, tan sols, uns plects.

A hores d'ara són alguns milers les que han signat.

Visquen les dones republicanes!

UN CAPELLA ASSASSINAT

Llegim en els diaris i ho copiem tan sols a títol d'informació:

"En un poblet de prop de Cerdanya, un grup de veïns ha assassinat el sacerdot En Sotera de Diego, de setanta-dos anys, el qual en portava trenta-cinc al davant de la parròquia.

Sembla que el dit sacerdot s'havia distingit per la seva intransigència en matèria política. Els veïns l'agrediren amb garrots, falçs i altres eines de pagès".

ELS DE SEMPRE

Davant la campanya difamatòria de l'"A B C" i "El Debate", a la qual per vergonya s'hi ha afegit "El Socialista", cal preguntar:

—Encara hi ha cases catalanes que anuncien en aquells diaris?

DIU QUE NO HA DIT RES

Alba, en arribar, digué que no era veritat el que duïen els diaris, dies enrera, relatiu a certes manifestacions seves.

Si no ho va dir, ja ho dirà, ja...

AIXO VOLIEM

El pobre Charles Maurras, a "L'Action Française", comentant la defeció de l'ex-rei, i queixant-se'n, ve a dir que "els reis han de lluitar", en tot cas, sucumbir en la lluita".

Però, home, si no volíem altra cosa!

QUE VINGUI!

Martínez Anido, tan famós a Barcelona, es presentà al consolat d'Espanya a Marsella a sotmetre's a la República.

Ara cal que entri a Espanya.

I li posarem les peres a quarto.

Per assassí!

L'INDESTITJABLE

Hi hagué un rei espanyol que fou anomenat el "deseado".

Proposem que Alfons XIII passi als manuals d'història amb l'apellatiu de l'"Indestitjable".

CAL ESCOMBRAR-LOS

Encara són socis de l'Ateneu Barcelonès el Pujol, redactor de l'"A B C", i el Milianu, enemic declarat i descarat de Catalunya.

Què espera l'Ateneu per expulsar-los?

La presència d'una genteta així en una entitat catalana és deshonrosa.

UN DE LA LLISTA NEGRA

El Baró de Viver estava endeutat abans de la Dictadura; això és públic i notori.

Avui, després d'ésser uns quants anys alcalde de Barcelona, és una de les persones més riques d'Espanya.

¿Per a quan deixem el fer una revisió de la seva fortuna?

PER ALS SENSE FEINA

La revisió i la incautació de les fortunes fetes il·legalment durant la dictadura hauria d'ésser feta a profit dels sense feina.

MÉS ELS VALDRIA CALLAR!

El decret sobre la forma d'elegir les futures Corts Constituents ha produït gran enrenou.

A Catalunya, "La Veu" fa els màxims escarafalls.

"Són els darrers cops de cua — ha dit el ministre de la Governació — d'aquells que no es resignen a allò que no té remei."

Cal, doncs, que pari compte la Lliga... A veure si després d'haver-se trencat el cap, ara es trencarà la cua...

ENCARA ES QUEIXEN!

Diuen els monàrquics que en el Decret de reforma electoral no són respectades les minories...

I és tot el contrari: el govern s'ha mostrat excessivament esplèndid.

Abans, sota la monarquia, les minories no assolien pas la representació del 20 per 100 que ara els atorga el decret. Arribaven, com a màxim, al 15 o 16 per 100...

Abans les minories treien 30 o 35 diputats. Ara en podran treure vora un centenar.

El govern s'ha mostrat, realment, càndidament esplèndid. Però allò que els dol als monàrquics no és el dret de les minories, no; és la supressió de les antigues circumscripcions.

Per als cacics, en efecte, amos i senyors dels districtes rurals, és ben trist, ben trist, que ara es voti per províncies...

L'Ateneu de Madrid ha adoptat aquests acords:

Desarmament de la guàrdia civil; dimissió de Maura; suspensió dels periòdics que laboren contra la República i expulsió de les Ordres religioses.

Ens adherim a ço acordat.

Els principals promotors de l'escàndol de la Puerta del Sol foren uns gitanos.

Un d'ells ha declarat que els donaren dues pessetes a cada u, els embriagaren i els feren cridar "Viva el rey!"

En efecte: és un crit, aquest, propi de "borratxos".

Carnet setmanal

REIVINDICACIO DEL PERIODISME

Dóna goig de veure, avui, com han estat reivindicats els periodistes. Després de tants anys de persecució; després de tants processos i empresonaments, els homes del Govern provisional de la República Federal han fet justícia als qui escriuen. Molts dels alts càrrecs, en els ministeris, els ocupen periodistes. I periodistes d'abans són avui ministres i Secretaris, i Ajudants...

Ferran de los Ríos, Marcellí Domingo, Nicolau d'Olwer, Indaleci Prieto, Pérez de Ayala, Salvador de Madariaga, Ricard Baeza, Alvarez del Vayo, Gabriel Alomar, Domènec de Bellmunt, Josep M. Massip, Josep Maria Lledó Figueres, entre altres, han hagut de deixar la ploma per dedicar-se als afers de la nació.

Ho sentim per la Premsa que no omplirà així com així el seu buit; però estem contents per tal com han estat honorats amb escreix de les angúnies passades.

El periodisme ha estat reivindicat per la República!

LA CÀRA Y LA CREU

Quan certa part de Premsa barroera i poca-solta es dedica a menysprear la nostra terra i els desitjos de llibertat que sempre hem sentit, és encoratjador veure com altres periòdics que surten en Federacions hispàniques senten com a cosa ben seva els batecs del nostre cor.

Aquests dies, que els diaris han anat plens dels brams dels primers, no han dedicat el merescut elogi als altres. Per això nosaltres volem agrair sincerament l'actitud benévola dels companys d'enllà de l'Ebre que defensen la llibertat de Catalunya, que és defensar la de tots els pobles. Vagi, doncs, la nostra estreta de mà a tots, però molt especialment als galleguistes i bizcainos, que, una vegada més, ens han recordat l'abraçada de llibertat que segellarem anys enrera, quan el cap més gros de la Nació era el de la intangible integritat, ben entesa, a cops de fuet.

Com ells, cridem: Visca una Catalunya ben lliure, dintre una Espanya ben lliure!

L'OFENSIVA MONARQUICA

I bé; ja estaran contents tots aquests elements de l'ordre... monàrquic. Han promogut seriosos disturbis a Madrid, hi han hagut aldarulls, s'han cremat uns convents i ha hagut el Govern—de prendre midas extremes, declarant l'Estat de guerra i tancar la Borsa.

Qui són els del desordre?—preguntem nosaltres.— Qui són els qui volen portar la República espanyola a un estat caòtic? D'això se'n diu patriotisme? En tal cas, menys patriotisme i més honradesa de procediments. Altrament, haurem de demanar als homes que formen el govern provisional un tracte idèntic per ells al que ens reservaren els hostes de la monarquia un parell de mesades enrera, començar els empresonaments, les deportacions i fins i tot els consells sumaríssims. Perquè l'ofensiva monàrquica es mereix això i quelcom més.

LA LLIGA NO SERÀ LA LLIGA

Si bé la notícia no sorprené ningú, molts encara es resistien a creure-ho. El cert és que la Lliga, els cucurulles de la concòrdia camboniana, havien rebut el cop de gràcia per part de la seva filla "Unió Catalanista", que de cop i volta se'ls havia declarat republicana.

I la direcció política que ostentaven els tres oportunistes: Cambó, Ventosa i Calvell, i Duran i Ventosa, passava a mans d'altres prohoms com Abadal, Estelrich, Puig i Cadafalch, Rahola i Valls i Taberner, en part no tan oportunistes com els primers, però sí col·laboradors de la primera, segona i tercera dictadura.

El seu diari oficial "La Voz de su Amo" canviava també de director. Pellicena i Camacho cedia el lloc — ja feia temps dimissió — a Joan Estelrich.

Es innegable que en els canvis esmentats en la gent regionalista hi han jugat un paper principal els darrers esdeveniments polítics. Llàstima que no se'n vagin tots a prendre la fresca i deixin pas lliure a aquesta joventut que, amb menys diners, sembla tenir més vergonya.

DOMÈNEC DIUMENGE

La xurma monàrquica a Madrid

La monarquia, fins quan ja és fora, taca de sang els carrers de Madrid. Gràcies a la tolerància absurda, inexplicable del govern provisional de la República.

No hi ha dret a permetre la campanya difamatòria d'"A B C" i "El Debate".

No hi ha dret a deixar en llibertat Berenguer.

No hi ha dret a l'actitud passiva davant la pastoral infame del cardenal Segura.

No hi ha dret a què el director d'"A B C" pugui anar i tornar de Londres i celebrar una entrevista plorària amb l'ex-rei.

No hi ha dret a què no siguin processats tots els polítics i militars que col·laboraren amb la dictadura.

No hi ha dret a què no estigui processat Albiñana.

No hi ha dret a què s'hagi deixat marxar al Borbón sense fer-lo abdicar.

No hi ha dret a què se li hagin enviat disset automòbils, en lloc d'enviar-n'hi un de sol: un auto-judicial, un auto-de-presó.

No hi ha dret a les injustícies que—volem creure-ho—, amb la més bona voluntat i en nom de la justícia, comet aquest govern provisional de la República.

Ens és dolorós posar-nos enfront dels dirigents de la República, però si ens revoltaven les injustícies de la monarquia, més ens han de revoltar les injustícies de la República.

I injustícia és no castigar els enemics, deixar-los lliures, mantenir-los en llurs càrrecs, disculpar-los.

Ciudadà president, ciudadà ministre de la governació: per la vostra tolerància, pels vostres inexplicables miraments envers la xurma monàrquica, hi ha hagut ferits, hi ha hagut morts, i s'han cremat convents, s'han assaltat armeries, s'han promogut l'escàndol i el desordre.

Ciudadà president, ciudadà ministre de la governació: cal que fets tan vergonyosos com els produïts a Madrid pel senyor Luca de Tena i altra canalla monàrquica, no es repeteixin.

Per això hi ha una fórmula eficaç i senzilla: més energia, més severitat, més justícia.

I més amor al poble, al poble que ha posat la República a les vostres mans!

Botons de foc

El duc de Solferino publicà una carta queixant-se de l'actitud poc digna de la noblesa.

I han protestat els senyors marquès de Sentmenat, comte de Vilanova, marquès del Amparo, marquès de Vilahur, Lluís Fabra, i uns quants més.

Nosaltres, que no som sospitosos, aplaudim el gest del senyor Solferino.

I aconsellem a molts d'aquests comtes i marquesos que el millor que poden fer és procurar passar per alt.

Per a la llista negra:

Baró de Viver.

Comte de Montseny.

Alfonso Sala.

Comte de Figols.

Joaquim Montaner.

Canonge Montagut.

No hi ha dret a què quatre bergants, quatre brètols, quatre indesitjables, que fins la vigília de les eleccions militaven amb la Lliga o la Unió Monàrquica, ara siguin atesos a la Generalitat i a l'Ajuntament, mentre els veritables republicans s'han de quedar a fora.

Aquesta benvolença—que és una desconsideració als que han lluitat per la República—no pot portar més que disgustos.

Demanam que el procés de Berenguer s'estengui als fets d'Annual.

Demanam el processament de l'ex-ministre Rodríguez de Viguri, que col·laborà eficaçment en l'assassinat de Galan i Garcia Hernández.

Demanam la revisió de la causa per la mort misteriosa de Lolita Bernabeu.

L'enemic es treu la careta

—Ho veu? Ha vingut la República i ja cremen convents. Qui en té la culpa?

—El cardenal Segura.

¿Es cert que el jutge senyor Pàramo fou proposat per a president de l'Audiència de Barcelona?

¿Es cert que patrocinava la candidatura del general Barrera?

Tenim entès que Muñoz Seca—les comèdies del qual no hem de permetre més en els escenaris de Barcelona—digué que aquesta revolució no ha estat sangrienta, sinó mugrienta.

I tenim entès que Muñoz Seca és un empleat de l'Estat.

Què passa?

El milionari Joan March fou un gran amic de la Dictadura.

Cal que certes amistats es paguin cares.

La République, periòdic francès, demana que sigui fiscalitzada la gestió de l'ex-rei durant la gran guerra.

Que es fiscalitzi, sí, senyor.

Sempre serà un càrrec més en contra

En una nota bibliogràfica publicada a *El Sol*, un tal Benito Artigas Arpon qualifica la sublevació de Jaca de "vana, huera e infecunda".

I el senyor Benito Artigas Arpon ha estat nomenat delegat del Govern de la República al Canal del Lozoya.

No voldríem queixar-nos. Però com que arbitrarietats com aquesta comencen a repetir-se amb massa freqüència, cal que denunciem a l'opinió aquestes arbitrarietats: per arbitràries, per immorals i per perilloses.

Segueix la incomprensió

A Castella, resten alarmats contra Catalunya, des de la proclamació de la República. Sembla paradoxal, això.

Havem vist lletres de comerciants castellans adreçades a industrials catalans, en les que imposen consignar, entre parèntesis, el nom "España", després del nom del poble d'origen, i això amenaçant no comprar cap cosa de manufactura catalana. Aquests ciutadans faran com el Directori, que arribaren a imposar la "Marcha Real", que ja no l'escoltava ningú; i que ja no ens molestarà més. Mantes coses hi ha que donen el mateix resultat que la "carabina de Ambrosio".

També ens assabentem d'anul·lacions de comandes fetes de gèneres i que els viatjans del comerç i de la indústria de Catalunya tornen sense "notes". ¿Serà això perquè hi hagi més concòrdia, més cordialitat?

Hi ha diaris que pregunten, astorats, què és el que fan a Catalunya, què passa, on va Catalunya, i als quals s'ha de contestar que es treballa molt en bé de tots, per suplir la

inactivitat, la inèrcia suïcida d'altres regions, encara que no ho agraeixin; que sense Catalunya, no hauria caigut encara la monarquia, ni hauria triomfat la República, que ja faria molts anys que s'hauria proclamat, si no hagués pogut recolzar-se el règim caigut en la majoria de les contrades espanyoles.

Tot són recels i suspicàcies, per als que s'haurien de concretar a obeir, per no saber dirigir.

A això d'ara, ja hi estem acostumats, els catalans, puix ja en totes les ocasions ens han fet el mateix.

Tots els moviments nobles i importants del poble català han estat qualificats de separatistes. El moviment de solidaritat, la protesta per l'embarcament de reservistes cap al Marroc per la guerra de Melilla, en fi, tot, tot ha estat titllat de separatista. Es que no comprenen l'altruisme català, o és que no volen que es faci soroll, per tal de poder seguir dormint, i no despertar dels seus somnis de grandeses i de glòries passades.

Sembla que es tira, per molts, a continuar la història d'Espanya, la qual no té res d'agradable des de molts anys.

El contrast és molt significatiu, puix mentre a Catalunya, a Barcelona, es rep triomfalment el President del Govern provisional de la República, en altres regions espanyoles es fa campanya contra Catalunya i s'anul·len les comandes fetes a la indústria catalana, faltant a la paraula donada i altres a les lleis civils, ja que la rescissió d'un contracte no pot fer-se per la sola voluntat d'una de les parts contractants.

Es comprèn que la concòrdia i la cordialitat no s'entenen i practiquen de la mateixa manera a Catalunya que a diversos indrets d'Espanya.

Hem de fer notar que els periòdics que més es distingeixen per llurs campanyes contra Catalunya, són els monàrquics. Els que les secunden, ho seran també. És la única manera de fer treball positiu contra de la República.

En les Redaccions de dits periòdics, no estaran assabentats de ço que prescriu el Codi civil, respecte d'obligacions i contractes, ja que encoratgen els del seu país a què faltin a la paraula i a la llei.

Dits periòdics no es recordaran tampoc del desastre colonial; i d'aquella catàstrofe en fou bon xic culpable la Premsa patriòtica, que enganyava el poble amb llurs campanyes derrotistes.

Fa l'efecte que el separatisme és més a Madrid que a Catalunya.

La concòrdia i la fraternitat no es veu pas per la part que més se'n parla.

No ens estimen pas gaire, als catalans, pel que es veu.

Continua encara la incomprensió.

BALDOMER PORTA BATALLA

Variacions del moment

POSICIONS, CRITERIS I ESGARIPS

De tot temps han existit uns certs nuclis d'individus poderosament dotats d'intuïció oportunista que els fa semblar una mena d'orenetes a la caça del sol que més escalfa. Per a alguns d'aquests individus la solapa del seu vestit arriba a aconseguir uns prodigis meravellosos de floració exuberant, de la flora emblemàtica més colorida i variada d'aquest món. Jo sé d'alguna d'aquestes solapes, una mirada a les quals equival a enfrontar-se amb la pissarra de les variacions del moment més ben informada.

I és que la posició del conformista, tant com de l'oportunista, ofereix una gran possibilitat de confort i representa el cadiral ensunyador i reposant per als que empaiten la representació del poder que priva, bo i treient un gran pam de llengua. Al costat d'aquestes persones—a les quals convindria posar en quarantena per profilaxia social—que es lliuren als jocs de banderes més sospitosos, n'existeixen d'altres que se situen en una posició neutral o equilibrada, i perquè està vist que en el món hi ha d'haver de tot—existeixen també els raquífics espirituals que s'alimenten d'abecés, debates i altres condimentacions igualment desproveïdes de vitamines que van escampant un tòxic de fel i de trogloditisme.

Ha arribat l'hora de començar una tasca positiva d'higienització. El període històric nou-nat hauria d'ésser el zotal més eficaç de tots els gèrmens de mals ulteriors. Caldria iniciar un període de balanç justicier i donar a cada u allò que li pertany.

Així, en l'ordre del record i de l'agriment, em permeto, avui, retreure les persones i la Premsa liberals, vidents, que quan les circumstàncies eren més adverses al fet català i la incomprensió, quan no l'abandonament, eren el plat del dia, saberen comprendre'ns i ens donaren proves d'estimació ben efusives.

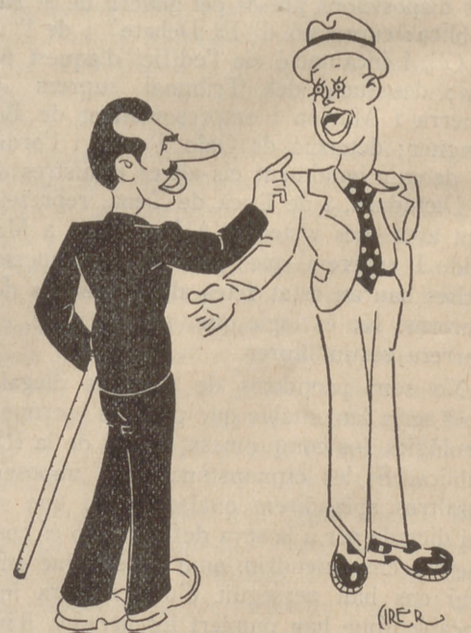
Per això ens permetem satisfer el prec de justícia i de record que fa als catalans "La Gaceta Literaria" de Madrid, primera publicació castellana que acollí la nostra llengua, i que irradia amb gran força de difusió el nostre magnífic esforç literari i cultural, que organitzà l'Exposició del Llibre Català, a la capital d'Espanya, sense témer les rebequeries de noïciat que provocaven en el Dictador tots els corrents d'oxigen que venien del puixant nord-est.

PERE GUARDIOLA

J. M. M.—La vostra carta serà publicada.
J. V. R.—Convé sumar i no restar, ara. Per això no som partidaris de publicar-ho.
B. P. B.—El vostre treball serà publicat.
M. Q.—Arreglada, la publicarem.
R. V. D.—Dediqueu les vostres energies a altres coses, que hi sortireu guanyant.
L. F.—Paciència, que amb palla i temps maduren les nesples.

Impremta "La Campana", Om, 8, Barcelona

—No us podeu queixar, la República més que pels republicans s'ha fet pels monàrquics.